

Dinsdag 3 juli 2018

P8_TA(2018)0280

Klimaatdiplomatie

Resolutie van het Europees Parlement van 3 juli 2018 over klimaatdiplomatie (2017/2272(INI))

(2020/C 118/04)

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name de artikelen 21, 191, 192, 220 en 221,
- gezien de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties,
- gezien het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) en het bijbehorend Protocol van Kyoto,
- gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM),
- gezien de Overeenkomst van Parijs, Besluit 1/CP.21, de 21e Conferentie van de Partijen (COP 21) bij het UNFCCC en de 11e Conferentie van de Partijen waarin de Partijen bij het Protocol van Kyoto bijeenkomen (CMP 11), die van 30 november t/m 11 december 2015 in Parijs hebben plaatsgevonden,
- gezien de 22e Conferentie van de Partijen (COP 22) bij het UNFCCC en de 1e Conferentie van de Partijen die als vergadering van de Partijen bij de Overeenkomst van Parijs fungeert (CMA 1), die van 15 november t/m 18 november 2016 in Marrakesh, Marokko, hebben plaatsgevonden,
- gezien zijn resolutie van 6 oktober 2016 over de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs en de VN-conferentie van 2016 over klimaatverandering in Marrakesh, Marokko (COP 22) ⁽¹⁾,
- gezien het vijfde evaluatierapport (AR5) van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) en het samenvattend verslag ervan,
- gezien zijn resolutie van 4 oktober 2017 over de VN-klimaatconferentie van 2017 in Bonn, Duitsland (COP23) ⁽²⁾,
- gezien de mededeling van de Commissie van 20 juli 2016 getiteld "Een snellere overgang van Europa naar een koolstofarme economie" (COM(2016)0500 final),
- gezien de mededeling van de Commissie van 16 april 2013 getiteld "Een EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering" (COM(2013)0216 final),
- gezien het door de Raad Buitenlandse Zaken aangenomen EU-actieplan voor klimaatdiplomatie 2015,

⁽¹⁾ PB C 215 van 19.6.2018, blz. 46.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0380.

Dinsdag 3 juli 2018

- gezien de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van 6 maart 2017 en 19 juni 2017,
 - gezien de conclusies van de Europese Raad van 22 juni 2017,
 - gezien de conclusies van de Raad van 26 februari 2018 over klimaatdiplomatie,
 - gezien de mededeling van de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) van juni 2016 over een integrale strategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie en de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de EDEO van 7 juni 2017 over een strategische aanpak van weerbaarheid in het externe optreden van de EU (JOIN(2017) 0021 final),
 - gezien het advies van het Europees Comité van de Regio's van 9 februari 2017 getiteld “Een geïntegreerde aanpak voor een nieuwe EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering” ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 26 april 2016 getiteld “Wat na Parijs?” ⁽²⁾,
 - gezien zijn resolutie van 13 december 2017 over het jaarverslag over de uitvoering van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid ⁽³⁾,
 - gezien zijn resolutie van 16 januari 2018 over vrouwen, gendergelijkheid en klimaatrechtvaardigheid ⁽⁴⁾,
 - gezien UNFCCC-Besluit 36/CP.7 van 9 november 2001 over het verbeteren van de participatie van vrouwen in de vertegenwoordiging van partijen in organen die zijn opgericht in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering en het Kyoto-protocol,
 - gezien de studie van 2009 uitgevoerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM): “Migration, Environment and Climate Change: Assessing the Evidence” (Migratie, milieu en klimaatverandering: beoordeling van de gegevens),
 - gezien zijn resolutie van 13 maart 2018 over gendergelijkheid in de handelsverdragen van de EU ⁽⁵⁾,
 - gezien de encyciek “Laudato si” van paus Franciscus over de “zorg voor het gemeenschappelijke huis”,
 - gezien artikel 52 van zijn Reglement,
 - gezien de gezamenlijke vergaderingen van de Commissie buitenlandse zaken en de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid overeenkomstig artikel 55 van het Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken en de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (A8-0221/2018),
- A. overwegende dat de klimaatverandering almaar zwaardere gevolgen heeft voor verschillende aspecten van het menselijk leven, alsmede voor de ontwikkelingsmogelijkheden, de wereldwijde geopolitieke orde en de mondiale stabiliteit; overwegende dat diegenen die over minder middelen beschikken om zich aan de klimaatverandering aan te passen het hardst door de gevolgen van de klimaatverandering zullen worden getroffen; overwegende dat klimaatdiplomatie kan worden opgevat als een vorm van gericht buitenlands beleid ter bevordering van klimaatactie door andere actoren de

⁽¹⁾ PB C 207 van 30.6.2017, blz. 51.

⁽²⁾ PB C 487 van 28.12.2016, blz. 24.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0493.

⁽⁴⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2018)0005.

⁽⁵⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2018)0066.

Dinsdag 3 juli 2018

hand te reiken, samen te werken aan specifieke aan het klimaat gerelateerde vraagstukken, strategische partnerschappen op te bouwen en de betrekkingen tussen overheids- en niet-overheidsactoren, waaronder belangrijke veroorzakers van wereldwijde verontreiniging, te versterken, en zo bij te dragen tot matiging van de gevolgen van de klimaatverandering evenals tot verhoogde klimaatactie en versterking van de diplomatieke betrekkingen van de Unie;

- B. overwegende dat de gevolgen van de klimaatverandering onder meer de stijging van de zeespiegel, de opwarming en verzuring van de oceanen, een verlies aan biodiversiteit en een toename van extreme klimaatverschijnselen omvatten; overwegende dat de eerste slachtoffers de kwetsbaarste landen en bevolkingsgroepen zijn, met name eilandbewoners; overwegende dat de klimaatverandering bijzonder ingrijpende sociale en culturele gevolgen heeft voor inheemse gemeenschappen, die slechts een marginale bijdrage leveren aan CO₂-emissies en bovendien zelfs een actieve en essentiële rol vervullen bij de bescherming van de ecosystemen waarin zij leven en aldus de effecten van de klimaatverandering helpen beperken;
- C. overwegende dat de EU een leidende rol op het gebied van klimaatactie heeft gespeeld en heeft laten zien dat zij het voortouw neemt in de internationale klimaatonderhandelingen; overwegende dat de EU klimaatdiplomatie heeft ingezet om strategische allianties met relevante belanghebbenden tot stand te brengen in het kader van de gezamenlijke strijd tegen de klimaatverandering als essentieel aspect van duurzame ontwikkeling en preventieve maatregelen met het oog op klimaatgerelateerde bedreigingen;
- D. overwegende dat de klimaatdiplomatie van de EU heeft bijgedragen aan de sluiting van de Overeenkomst van Parijs en dat de aanpak van de EU inzake klimaatdiplomatie sindsdien is uitgebreid; overwegende dat klimaatbeleid, als onderdeel van de integrale strategie van de EU, een vast onderdeel is geworden in het buitenlands en veiligheidsbeleid, en dat de koppeling tussen energie en klimaat, veiligheid, aanpassing aan de klimaatverandering en migratie is versterkt;
- E. overwegende dat de verantwoordelijkheid voor duurzame klimaatacties op lange termijn niet bij personen en hun individuele keuzes als consumenten kan worden gelegd; overwegende dat een klimaatbeleid op basis van de mensenrechten duidelijk moet maken dat de verantwoordelijkheid voor het creëren van een duurzame maatschappij voornamelijk ligt bij politici die de mogelijkheid hebben een duurzaam klimaatbeleid te voeren;
- F. overwegende dat de klimaatverandering en veiligheidskwesties onderling verbonden en transnationaal zijn, en klimaatdiplomatie vereisen die onder meer is gericht op de volledige uitvoering van de verbintenissen in het kader van de Overeenkomst van Parijs; overwegende dat uit verscheidene studies is gebleken dat er indirecte verbanden bestaan tussen de klimaatverandering, natuurrampen en het uitbreken van gewapende conflicten, en dat de klimaatverandering als “multiplicator van bedreigingen” kan worden beschouwd die bestaande sociale spanningen kan aanwakkeren; overwegende dat de negatieve langetermijngevolgen van de klimaatverandering politieke spanningen zowel nationaal als over de grenzen heen kunnen doen toenemen en dat zij vandaar een crisiselement kunnen worden en de internationale betrekkingen als zodanig onder druk kunnen zetten;
- G. overwegende dat de klimaatverandering een direct en indirect effect heeft op migratie, waardoor steeds meer mensen ertoe worden aangezet van kwetsbare naar leefbaarder gebieden in hun land of naar het buitenland te verhuizen om daar een nieuw leven op te bouwen;
- H. overwegende dat het Parlement in zijn resolutie van 4 oktober 2017 over de VN-klimaatconferentie van 2017 in Bonn, Duitsland (COP23) heeft gevraagd klimaatgedreven ontheemding en migratie ten gevolge van rampen veroorzaakt door de opwarming van de aarde ernstig te nemen; overwegende dat volgens verschillende belangrijke en gegronde onderzoeken en verslagen, zoals die van de Internationale Organisatie voor Migratie en de Wereldbank, het aantal migranten en intern ontheemden als gevolg van milieuveranderingen als er geen ernstige inspanningen worden gedaan in het slechtste geval zou kunnen oplopen tot 200 miljoen tegen 2050, onder wie velen die nu in kustgebieden leven of interne migranten zouden kunnen worden in Afrika ten zuiden van de Sahara, Zuid-Azië en Latijns-Amerika;
- I. overwegende dat milieumigranten geen vluchtelingenstatus hebben, noch de aan vluchtelingen verleende internationale bescherming genieten, omdat zij in het Verdrag van Genève van 1951 niet erkend worden;

Dinsdag 3 juli 2018

- J. overwegende dat de Commissie om bij te dragen aan de totstandbrenging van een CO₂-neutrale economie als doelstellingen voor het energiebeleid van de EU heeft vastgesteld dat energie-efficiëntie moet worden bevorderd en dat de EU wereldleider moet worden op het gebied van hernieuwbare energie;
- K. overwegende dat EU-klimaatdiplomatie risicobeheerprojecten moet aanmoedigen, de publieke opinie moet vormen en politieke en economische samenwerking moet aanmoedigen om de klimaatverandering tegen te gaan en een koolstofarme economie te bevorderen;
- L. overwegende dat EU-klimaatdiplomatie een model van proactieve aanpassing moet voortbrengen waarbij interactie tussen beleidsmaatregelen tegen de klimaatverandering wordt aangemoedigd; overwegende dat institutionalisering van het beleid inzake klimaatverandering tot een groter publiek bewustzijn zou leiden en zich in een duidelijkere politieke wil moet vertalen;
- M. overwegende dat door het probleem van de waterschaarste het aantal conflicten tussen gemeenschappen steeds verder oploopt; overwegende dat de watervoorraden vaak op niet-duurzame wijze worden gebruikt voor intensieve en industriële landbouw in reeds onstabiele situaties;
- N. overwegende dat de strijd tegen de klimaatverandering in alle diplomatieke dialogen en initiatieven een strategische prioriteit met een op de mensenrechten gebaseerde aanpak moet worden om de doelstellingen van die strijd te kunnen verwezenlijken; overwegende dat het Parlement een actieve bijdrage aan het proces heeft geleverd en zowel zijn wetgevende bevoegdheid als zijn politieke invloed heeft ingezet om de klimaatverandering verder te integreren in het optreden inzake ontwikkeling en de steunportefeuille, evenals in een aantal andere EU-beleidsterreinen, zoals investeringen, landbouw, visserij, energie, vervoer, onderzoek en handel;
- O. overwegende dat bronnen van discriminatie en kwetsbaarheid op basis van geslacht, ras, etniciteit, klasse, armoede, bekwaamheid, het inheems zijn, leeftijd en geografie, en traditionele en institutionele discriminatie, elkaar wederzijds versterken en de toegang verhinderen tot de middelen die nodig zijn om met dramatische veranderingen zoals de klimaatverandering te kunnen omgaan;
- P. overwegende dat er een intrinsiek verband bestaat tussen de klimaatverandering en ontbossing ten gevolge van landroof, de winning van fossiele brandstoffen en intensieve landbouw;
- Q. overwegende dat het percentage vrouwen dat bij politieke besluitvorming en diplomatie wordt betrokken, in het bijzonder bij onderhandelingen over klimaatverandering, nog steeds ontoereikend is, en dat er ter zake weinig of geen vooruitgang is geboekt; overwegende dat slechts 12 tot 15 % van de delegatiehoofden en ongeveer 30 % van de delegatieleden vrouwen zijn;
1. herinnert eraan dat de klimaatverandering gevolgen heeft voor alle aspecten van het menselijk leven, in het bijzonder de wereldwijde hulpbronnen en ontwikkelingsmogelijkheden, evenals voor bedrijfsmodellen, handels- en regionale betrekkingen; herinnert eraan dat die gevolgen leiden tot meer voedselonzeekerheid, gezondheidsbedreigingen, verlies van bestaansmiddelen, ontheemding, migratie, armoede, genderongelijkheid, mensenhandel, geweld, gebrek aan toegang tot infrastructuur en essentiële diensten, dat zij van invloed zijn op de vrede en veiligheid en in toenemende mate voelbaar zijn voor de EU-burgers, alsook een uitdaging vormen voor de internationale gemeenschap; wijst op de toenemende urgentie van klimaatactie en vestigt er de aandacht op dat de aanpak van de klimaatverandering vraagt om eengezamenlijke inspanning op internationaal niveau; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan multilaterale gesprekken doorlopend mogelijk te maken, aangezien het gaat om een collectieve verantwoordelijkheid ten aanzien van de hele planeet, voor de huidige en toekomstige generaties; merkt op dat de strijd tegen de klimaatverandering noodzakelijk is voor de bescherming van de mensenrechten;
 2. neemt met bezorgdheid kennis van de achteruitgang van de waterbronnen en ecosystemen wereldwijd, en van de groeiende dreiging van waterschaarste, watergerelateerde risico's en extreme verschijnselen;

De uitvoering van de Overeenkomst van Parijs en de Agenda 2030

3. bevestigt andermaal de verbintenis van de EU in het kader van de Overeenkomst van Parijs en de Agenda 2030 van de VN, met inbegrip van de SDG's; benadrukt de noodzaak om de Overeenkomst van Parijs volledig en spoedig uit te voeren en de doelstellingen daarvan inzake matiging, aanpassing en herschikking van geldstromen evenals de SDG's te verwezenlijken, zowel in de EU als wereldwijd, om zo te komen tot een duurzamere economie en samenleving; bevestigt opnieuw de noodzaak van een ambitieus EU-klimaatbeleid en haar bereidheid om de op EU-niveau bestaande nationaal

Dinsdag 3 juli 2018

bepaalde bijdrage (NDC) voor 2030 aanzienlijk te verhogen, alsmede de noodzaak om tegen eind 2018 een ambitieuze en gecoördineerde langetermijnstrategie te ontwikkelen om tegen 2050 een CO₂-neutrale economie tot stand te brengen, overeenkomstig de verbintenis in het kader van de Overeenkomst van Parijs om de stijging van de gemiddelde temperatuur wereldwijd in vergelijking met het pre-industriële niveau ruim beneden 2 °C te houden en de inspanningen voort te zetten om die temperatuurstijging tot 1,5 °C te beperken; verzoekt de Commissie om in deze langetermijnstrategie rekening te houden met de standpunten van alle actoren die een bijdrage kunnen leveren of de gevolgen ondervinden;

4. onderstreept het belang van een ambitieus EU-klimaatbeleid om een verdere temperatuurstijging te voorkomen en als een geloofwaardige en betrouwbare partner tegenover derde landen te kunnen optreden; roept de Commissie en de lidstaten op om een actieve, constructieve rol te spelen in het kader van de Talano dialoog en COP 24 in 2018, aangezien 2018 een cruciaal jaar zal zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs; dringt er bij de EU op aan haar engagement voor een ambitieus klimaatbeleid te tonen, aangezien zij zo het goede voorbeeld kan geven en sterke verbintenissen tot matiging bij andere landen kan bepleiten;

5. betreft de bekendmaking van de beslissing van de president van de VS om zich terug te trekken uit de Overeenkomst van Parijs; bevestigt nogmaals dat de EU de verantwoordelijkheid én de kans heeft om het voortouw te nemen op het gebied van wereldwijde klimaatactie, om meer inspanningen te leveren inzake klimaatdiplomatie, en om een sterke alliantie te vormen van landen en actoren die steun zullen blijven bieden en zullen blijven bijdragen aan de doelstellingen om de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de 2 °C en de inspanningen voort te zetten om die temperatuurstijging tot 1,5 °C te beperken, zoals aanbevolen door de IPCC; benadrukt niettemin het belang van een nauwe samenwerking met de overheid van de VS, en in het bijzonder de staten en steden van de VS;

6. benadrukt dat de geloofwaardigheid van de EU in de strijd tegen de klimaatverandering afhankelijk is van de strikte en alomvattende uitvoering van haar eigen klimaatbeleid;

7. benadrukt dat het buitenlands beleid van de EU mogelijkheden moet ontwikkelen om risico's op te volgen in verband met de klimaatverandering, waaronder crisispreventie en conflictgevoeligheid; is van mening dat consequente en snelle klimaatactie absoluut bijdraagt aan het voorkomen van sociale en economische risico's en veiligheidsrisico's, van conflicten en instabiliteit, en uiteindelijk van hoge politieke, sociale en economische kosten; benadrukt daarom het belang van integratie van de klimaatdiplomatie in het EU-conflictpreventiebeleid, waarbij de reikwijdte van EU-missies en -programma's in derde landen en conflictgebieden wordt verbreed en aangepast; herhaalt dat de overgang naar een circulaire, CO₂-neutrale economie zowel binnen als buiten de EU zal bijdragen tot welvaart en meer gelijkheid, vrede en menselijke veiligheid, aangezien de klimaatverandering vaak nieuwe instabiliteit en conflictsituaties kan doen ontstaan of bestaande instabiliteit en conflictsituaties kan verergeren en zij bestaande ongelijkheden versterkt of tot nieuwe ongelijkheden leidt, als gevolg van de schaarste van hulpbronnen, het gebrek aan economische kansen, het verlies van grond door de stijgende zeespiegel of langdurige droogte, een zwakke bestuursstructuur, een tekort aan water of voedsel evenals een verslechtering van de levensomstandigheden;

8. stelt met bezorgdheid met name de achteruitgang vast van de ecosystemen en waterreserves overal ter wereld, evenals de toenemende bedreigingen ten gevolge van waterschaarste en watergerelateerde risico's enerzijds, en anderzijds het ontstaan van extreme klimatologische en meteorologische verschijnselen waarvan de frequentie en de verwoestende gevolgen alsmaar toenemen, wat het nodig maakt om de koppeling tussen de aanpassing aan de klimaatverandering en de beperking van het risico op rampen te versterken;

9. constateert eveneens met bezorgdheid dat onvoldoende rekening wordt gehouden met de rol van de bodem als onderdeel van het klimaatsysteem, alsook het belang daarvan voor de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en voor de aanpassing aan de gevolgen van de klimaatverandering; roept de EU op een ambitieuze strategie te ontwikkelen die onderdeel moet worden van de klimaatdiplomatie;

10. benadrukt dat personen die aan de kust of in kleine eilandstaten wonen in het bijzonder in gevaar zijn als gevolg van het smelten van de ijskappen en de stijging van de zeespiegel; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan die woonruimte te beschermen en te behouden door de verwezenlijking van ambitieuze doelstellingen voor de matiging van de klimaatverandering evenals multilaterale kustbeschermingsmaatregelen te bevorderen;

Dinsdag 3 juli 2018

11. erkent dat de klimaatverandering de omstandigheden verergert die leiden tot migratie in kwetsbare gebieden, en herinnert eraan dat migratie in de toekomst nog zal toenemen indien de negatieve gevolgen van de klimaatverandering niet adequaat worden beheerd; dringt erop aan dat de EU steun verleent aan het starten van discussies op VN-niveau teneinde met een concrete respons te komen op de verwachte verplaatsing van mensen als gevolg van de klimaatverandering; benadrukt dat een internationale respons gericht moet zijn op regionale oplossingen om onnodige grootschalige verplaatsingen te voorkomen;

12. roept de lidstaten op om progressief leiderschap te tonen bij de lopende onderhandelingen over een mondiaal pact voor veilige, ordelijke en reguliere migratie dat wordt voorbereid onder auspiciën van de Verenigde Naties en voortbouwt op de Verklaring van New York voor vluchtelingen en migranten van 2016, waarin werd erkend dat grote aantallen personen verhuizen vanwege de negatieve gevolgen van de klimaatverandering;

13. is verheugd over de inclusiviteit van het UNFCCC-proces; meent dat voor het verzekeren van een effectieve deelname de kwestie van gevestigde of tegenstrijdige belangen moet worden aangepakt; steunt het initiatief van overheden die de meerderheid van de wereldbevolking vertegenwoordigen om een specifiek beleid inzake belangenconflicten in te voeren, en roept de Commissie op om constructief aan dat proces deel te nemen;

14. roept de Commissie op programma's op te zetten om het bewustzijn van de EU-burgers te verhogen wat het verband betreft tussen de klimaatverandering en migratie, armoede en conflicten met betrekking tot de toegang tot hulpbronnen;

15. onderstreept dat elk initiatief van de EU op milieugebied op de wetgevingsbevoegdheden uit hoofde van de Verdragen gestoeld moet zijn en dat de parlementaire democratie in de EU een hoofdrol moet blijven spelen bij elk voorstel voor de bevordering van internationale maatregelen ter bescherming van het milieu;

Versterking van de capaciteit van de EU op het gebied van klimaatdiplomatie

16. stelt vast dat de EU en haar lidstaten de grootste aanbieders zijn van publieke klimaatfinanciering en dat dit een belangrijk instrument is om vertrouwen op te bouwen met het oog op de ondersteuning van de aanpassing en matiging in andere landen; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan om belangrijke financiële bijdragen te blijven leveren en actief steun te blijven bieden aan de mobilisering van internationale klimaatfinanciering via publieke bronnen in andere landen en via private bronnen; is verheugd over de aankondigingen op de One Planet-top van 12 december 2017;

17. benadrukt dat voor de wereldwijde overgang naar CO₂-neutrale, klimaatbestendige economieën en samenlevingen aanzienlijke transformationele investeringen nodig zijn; benadrukt dat overheden een omgeving moeten creëren die het mogelijk maakt de kapitaalstromen naar duurzame investeringen te heroriënteren en gestrande activa te voorkomen, voortbouwend op de conclusies van de deskundigengroep op hoog niveau inzake duurzame financiering en in overeenstemming met de mededeling van de Commissie over duurzame groei financieren (COM(2018)0097); meent dat het financiële stelsel moet bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en de SDG's; is ervan overtuigd dat een financieel EU-stelsel dat bijdraagt aan de matiging van de klimaatverandering en investeringen in schone technologieën en duurzame oplossingen stimuleert een voorbeeld zal zijn voor andere landen en deze kan helpen gelijkaardige stelsels in te voeren;

18. onderstreept hoe belangrijk het is dat de EU op alle internationale fora met één stem spreekt en verzoekt de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en de Commissie gezamenlijke EU-inspanningen te coördineren en er zo voor te zorgen dat de EU haar verbintenis met betrekking tot de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs nakomt; spoort de EU aan om methoden te overwegen om het ambitieniveau van de Overeenkomst van Parijs verder te verhogen; benadrukt de noodzaak om een alomvattende strategie voor klimaatdiplomatie van de EU uit te stippelen en om het klimaatbeleid in alle gebieden van het externe optreden van de EU op te nemen, ook op het gebied van handel, ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp; benadrukt het belang van de versterking van de sociale dimensie, de integratie van een genderperspectief en een op de mensenrechten gebaseerde aanpak bij alle toekomstige multilaterale onderhandelingen;

19. dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan om het internationale bewustzijn inzake de klimaatverandering te verhogen via gecoördineerde communicatiestrategieën en activiteiten ter bevordering van publieke en politieke steun; roept in het bijzonder op tot internationaal begrip inzake de samenhang tussen de klimaatverandering en sociaal onrecht, migratie, hongersnood en armoede, en inzake de grote bijdrage die wereldwijde klimaatactie kan leveren aan het oplossen van die problemen;

Dinsdag 3 juli 2018

20. wijst erop dat de technologische ontwikkelingen, mits zij naar behoren worden gestimuleerd door middel van gezamenlijke politieke inspanningen, bepalend zullen zijn om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te behalen, en dat derhalve binnen de integrale strategie voor klimaatdiplomatie ook rekening moet worden gehouden met de wetenschapsdiplomatie van de EU door onderzoek met betrekking tot de klimaatverandering te stimuleren en te financieren;

21. herinnert eraan dat, zoals in het Groenboek van de Commissie "Aanpassing aan klimaatverandering in Europa — mogelijkheden voor EU-actie" (COM(2007)0354) is gesteld, Zuid-Europa en het Middellandse Zeegebied, berggebieden en kustzones, dichtbevolkte rivier- en kustvlakten, Scandinavië en het Arctische gebied de gebieden in Europa zijn die het meest kwetsbaar zijn voor klimaatverandering; dringt er daarom bij de EU op aan onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's te bevorderen waarbij de relevante lidstaten telkens worden betrokken, overeenkomstig artikel 185 VWEU;

22. noemt nadrukkelijk als een goed voorbeeld van wetenschapsdiplomatie als bedoeld in bovenstaande paragraaf, het Prima-initiatief (partnerschap voor onderzoek en innovatie in het Middellandse Zeegebied), dat gericht is op de ontwikkeling en toepassing van innovatieve oplossingen voor de voedselproductie en de watervoorziening in het Middellandse Zeegebied; roept de Commissie op om de samenwerking te versterken, de nodige bijstand te verlenen en de continuïteit van dit initiatief en andere, soortgelijke initiatieven zeker te stellen; dringt er bij de Commissie op aan overeenkomstig artikel 185 VWEU een nieuw initiatief op te zetten dat specifiek gericht is op de verwezenlijking van de doelstellingen van de EU-klimaatdiplomatie;

23. dringt erop aan om de actieplannen van de Unie op het gebied van energie- en waterdiplomatie af te stemmen op haar klimaatdiplomatie, door waar passend op het niveau van de Unie en de lidstaten synergieën en gezamenlijk optreden van de respectieve onderdelen te bevorderen;

24. pleit voor meer betrokkenheid van het Parlement en een jaarlijks, door de Commissie en de EDEO ingeleid en in samenwerking met de lidstaten uitgevoerd proces om de belangrijkste prioriteiten voor klimaatdiplomatie van de EU in het jaar in kwestie vast te stellen en te komen met concrete aanbevelingen voor de aanpak van lacunes in de capaciteit;

25. verbindt zich ertoe een eigen standpunt en aanbevelingen te formuleren voor een nieuwe EU-langetermijnstrategie tegen het midden van de eeuw, die in overweging moet worden genomen door de Commissie en de Raad voordat zij aan het UNFCCC wordt voorgelegd;

26. spreekt zijn voornemen uit een proces op gang te brengen dat hier een bijdrage aan zal leveren door middel van periodieke verslagen over de activiteiten van de EU op het gebied van klimaatdiplomatie, evenals de resultaten en tekortkomingen daarvan; merkt op dat de periodieke verslagen duidelijke benchmarks ter zake moeten bevatten;

27. wijst op de essentiële rol van de parlementaire diplomatie in de strijd tegen de klimaatverandering; verbindt zich ertoe om beter gebruik te maken van zijn internationale rol en zijn lidmaatschap van internationale parlementaire netwerken en om meer klimaatactiviteiten te ontplooiën via de werkzaamheden van zijn delegaties, alsmede via delegatiebezoeken, en in het bijzonder die van zijn Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en zijn Commissie buitenlandse zaken, tijdens Europese en internationale interparlementaire vergaderingen en in het kader van dialoogplatforms met nationale parlementen en subnationale actoren/niet-overheidsactoren en het maatschappelijk middenveld, waarbij het er voortdurend naar zal streven om het noodzakelijke genderperspectief te integreren;

28. dringt aan op een verhoogde toewijzing van personele en financiële middelen aan de EDEO en de Commissie, om beter aan te sluiten bij de sterke inzet voor en de grotere betrokkenheid bij klimaatdiplomatie; dringt er bij de EDEO op aan om tijdens ontmoetingen met hun collega's uit derde landen en internationale of regionale organisaties klimaatdiplomatie op de agenda van de EU-delegaties te plaatsen en om de inspanningen in het kader van klimaatdiplomatie in elke EU-delegatie af te stemmen met de vertegenwoordigingen van de lidstaten in derde landen en hier strategisch belang aan toe te kennen; dringt er dan ook op aan om in de belangrijkste EU-delegaties in derde landen een contactpunt inzake klimaatverandering in te richten en een hoger percentage klimaatdeskundigen op te nemen bij het creëren van gemengde functies in de EU-delegaties;

29. benadrukt dat klimaatgerelateerde uitgaven uit de EU-begroting een hoge toegevoegde waarde kunnen creëren en aanzienlijk moeten worden verhoogd om het verhoogde belang en de urgentie van klimaatdiplomatie evenals de behoefte aan verdere acties inzake klimaatdiplomatie te weerspiegelen; dringt er daarom bij de Commissie en de lidstaten op aan de uitgaven op het gebied van klimaatdiplomatie te verhogen in het volgende meerjarig financieel kader (MFK), de toewijzing goed te keuren van ten minste 30 % voor klimaatgerelateerde uitgaven, zoals bepleit door het Parlement in zijn resolutie van

Dinsdag 3 juli 2018

14 maart 2018 over het volgende MFK: voorbereiding van het standpunt van het Parlement ten aanzien van het MFK voor de periode na 2020 ⁽¹⁾, en de hele EU-begroting af te stemmen op het halen van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en de SDG's om ervoor te zorgen dat de begrotingsuitgaven de klimaatinspanningen niet in de weg staan; stelt in dit verband vast dat gevoelige sectoren (zoals landbouw, industrie, energie en vervoer) met name een grotere inspanning zullen moeten leveren om de overgang naar een CO₂-neutrale economie te maken; roept op tot een beter gebruik van andere EU-fondsen om middelen efficiëntie, geoptimaliseerde resultaten en een verhoogde impact van EU-acties en -initiatieven te verzekeren;

30. roept de Commissie en de lidstaten op om in het kader van bilaterale overeenkomsten met partnerlanden samenwerking op milieugebied te ontwikkelen teneinde een duurzaam ontwikkelingsbeleid te bevorderen op basis van energie-efficiëntie en hernieuwbare energie;

31. roept de Commissie op om ten volle uitdrukking te geven aan de wereldwijde dimensie, waaronder de EU-doelstellingen inzake klimaatdiplomatie, in haar komende mededelingen over de toekomst van het energie- en klimaatbeleid van de EU, en over de langetermijnstrategie van de EU voor de vermindering van broeikasgasemissies; verzoekt de Commissie en de EDEO ook hun langetermijnvisie verder uit te werken om binnen twaalf maanden na de goedkeuring van dit verslag een gezamenlijke mededeling te presenteren met hun visie op de klimaatdiplomatie van de EU evenals een strategische aanpak voor de activiteiten van de EU op het gebied van klimaatdiplomatie, waarbij zij rekening houden met de in deze tekst vastgelegde benadering van het Parlement;

32. roept de EDEO en de Commissie op om hun interne coördinatie te versterken met betrekking tot klimaatonthemming, door een deskundigenpanel samen te stellen om onderzoek te doen naar de klimaatverandering en migratie, via een agentschapsoverkoepelende taskforce;

33. onderstreept dat de emancipatie van vrouwen en hun volledige en gelijke participatie en leiderschap van levensbelang zijn voor de klimaatactie; roept de EU en de lidstaten op genderperspectieven in het klimaatbeleid te integreren en uit te gaan van een genderbewuste aanpak, aangezien de klimaatverandering ongelijkheden en de situatie van vrouwen vaak verergert, bevordert de deelname van inheemse vrouwen en verdedigers van vrouwenrechten aan het UNFCCC aangezien hun kennis van het beheer van natuurlijke hulpbronnen essentieel is in de strijd tegen de klimaatverandering;

De strijd tegen de klimaatverandering als drijvende kracht voor internationale samenwerking

34. benadrukt dat de EU en haar lidstaten actieve partners moeten zijn in internationale organisaties en fora (zoals de VN, het UNFCCC, het politiek forum op hoog niveau voor duurzame ontwikkeling (HLPF), het Bureau van de Hoge Commissaris voor de mensenrechten van de VN (OHCHR), de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), de NAVO, de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO), de Internationale Maritieme Organisatie (IMO), de Arctische Raad en de G7 en G20) en nauw moet samenwerken met regionale organisaties (zoals de Afrikaanse Unie (AU), de Economische Gemeenschap van West-Afrikaanse Staten (Ecowas), de Associatie van Zuidoost-Aziatische staten (ASEAN), de staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS), Mercosur en de Samenwerkingsraad van de Golf (GCC)) om wereldwijde partnerschappen te bevorderen en de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs en de SDG's te waarborgen, en daarbij de regelingen inzake multilaterale samenwerking te verdedigen, te versterken en verder te ontwikkelen;

35. roept de EU en haar lidstaten op klimaatactie een belangrijker plaats te geven op de agenda van de G20-topontmoetingen en -vergaderingen en van bilaterale bijeenkomsten van leden van de G20, en samen te werken met ontwikkelingslanden, bijvoorbeeld met de Groep van 77 bij de Verenigde Naties (G77) en andere netwerken zoals de Alliantie van kleine eilandstaten (Aosis);

36. verzoekt de lidstaten hun betrokkenheid in het kader van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) te versterken overeenkomstig de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs; benadrukt voorts dat de IMO snel gepaste bijkomende actie moet ondernemen opdat de internationale zeevaart een eerlijke bijdrage levert aan de strijd tegen de klimaatverandering;

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2018)0075.

Dinsdag 3 juli 2018

37. verzoekt de Commissie om het aspect klimaatverandering op te nemen in internationale handels- en investeringsovereenkomsten en om van de ratificatie en uitvoering van de Overeenkomst van Parijs een voorwaarde te maken voor toekomstige handelsovereenkomsten; verzoekt de Commissie in dit verband in voorkomend geval de consistentie van de bestaande overeenkomsten met de Overeenkomst van Parijs uitgebreid te beoordelen; verzoekt de Commissie om financieringsinstrumenten en programma's te vereenvoudigen om zo te zorgen voor samenhang, derde landen te steunen bij de aanpak van de klimaatverandering en de doeltreffendheid van de EU-klimaatactie te verhogen; pleit voor de ontwikkeling en de systematische opneming van een verplichte fundamentele clausule inzake klimaatverandering in internationale overeenkomsten, met inbegrip van handels- en investeringsovereenkomsten, betreffende de wederzijdse verbintenis om de Overeenkomst van Parijs te ratificeren en uit te voeren, om zo het Europese en internationale decarbonisatieproces te ondersteunen;

38. ondersteunt de langdurige en actieve inzet van de EU binnen de coalitie met een hoge ambitie en met haar lidstaten om hun vastberadenheid zichtbaar te maken om te komen tot eenzinnvolle uitvoering van de Overeenkomst van Parijs, door de vaststelling van een solide reglement in 2018 en een succesvolle Talanoadialoog op COP 24 die erop gericht is nog meer staten aan te sporen om zich aan te sluiten bij deze inspanningen en in de komende jaren een groep van klimaatleiders op te richten die bereid zijn hun klimaatdoelstellingen te verhogen in lijn met de Overeenkomst van Parijs, teneinde gedeeld leiderschap op te nemen om gezamenlijk het voortouw te nemen inzake de integratie van het klimaatbeleid in verschillende kwesities van buitenlands beleid, waaronder handel, de hervorming van internationale financiële instellingen en veiligheid;

39. erkent het belang van effectieve en efficiënte adaptatiemaatregelen, -strategieën en -plannen, inclusief het gebruik van op ecosystemen gebaseerde oplossingen voor het versterken van de aanpassingscapaciteit en veerkracht en het verminderen van de kwetsbaarheid voor de klimaatverandering in de context van de Overeenkomst van Parijs;

40. wijst op de bijzondere kwetsbaarheid van de ecosystemen in het noordpoolgebied voor de klimaatverandering, aangezien de afgelopen decennia de temperatuur in het noordpoolgebied ongeveer tweemaal zo snel is gestegen als het wereldgemiddelde; onderkent dat de vervuiling met gevolgen voor het klimaat in dit gebied voor het grootste gedeelte afkomstig is uit Azië, Noord-Amerika en Europa, en dat de maatregelen voor emissiereductie in de EU dan ook sterk bijdragen aan de bestrijding van de klimaatverandering in het noordpoolgebied; houdt ook rekening met de belangstelling voor het noordpoolgebied en de hulpbronnen ervan vanwege het veranderende milieu van het gebied en het toenemende geopolitieke belang van het noordpoolgebied; is van mening dat gezonde en duurzame Arctische ecosystemen, die bewoond worden door levensvatbare gemeenschappen, van strategisch belang zijn voor de politieke en economische stabiliteit van Europa en de wereld; is van mening dat de formele status van de EU als observator in de Arctische Raad eindelijk moet worden ingevoerd;

41. wijst op de verantwoordelijkheid die ligt bij de EU en andere welvarende landen, gezien hun belangrijke historische bijdrage aan de aardopwarming, om meer solidariteit aan te dag te leggen ten aanzien van de kwetsbare landen, vooral landen in het globale Zuiden en eilanden, die het zwaarst worden getroffen door de gevolgen van de klimaatverandering, en om te zorgen voor niet-aflatende steun teneinde hun weerbaarheid te versterken, bij te dragen aan beperking van het risico op rampen, onder andere door natuurbehoud en het herstel van ecosystemen die een belangrijke rol spelen bij het regelen van het klimaat, hen te helpen herstellen van de als gevolg van de klimaatverandering geleden schade, en de adaptatiemaatregelen en weerbaarheid te verbeteren door middel van toereikende financiële steun en capaciteitsopbouw, met name via NDC-partnerschappen; merkt op dat kwetsbare landen cruciale partners zijn om te ijveren voor ambitieuze internationale klimaatactie, vanwege de existentiële dreiging die de klimaatverandering voor hen vormt;

42. dringt er bij de EU en de lidstaten op aan steun te bieden aan minder welvarende landen bij hun inspanningen om minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen en de toegang tot betaalbare hernieuwbare energie te verbeteren, onder meer door middel van programma's ter ondersteuning van de toegang tot wetenschap, technologie en innovatie overeenkomstig SDG 17, en door hen bewust te maken van de beschikbare technologieën voor de monitoring en bescherming van het milieu en de burgers, zoals het vlaggenschipruimtevaartprogramma Copernicus en de dienst ervan voor klimaatverandering; wijst op de kansen die door het EU-plan voor externe investeringen worden geboden, via het stimuleren van klimaatvriendelijke investeringen en het ondersteunen van duurzame ontwikkeling; benadrukt hoe belangrijk het is ervoor te zorgen dat humanitaire agentschappen een langetermijnperspectief ontwikkelen voor hun optreden, op basis van goed onderbouwde kennis van de klimaatgevolgen in kwetsbare gebieden; roept de Commissie voorts op een alomvattende strategie te ontwikkelen om de uitmuntendheid van de EU op het gebied van groene technologieën wereldwijd te bevorderen;

43. wijst erop dat het EU-beleid moet worden vereenvoudigd om adequaat te kunnen reageren op situaties zoals water- of voedselschaarste, die zich in de toekomst waarschijnlijk vaker zullen voordoen; herinnert eraan dat dergelijke schaarste aan basisvoedsel op de lange termijn tot ernstige veiligheidsuitdagingen zou leiden, die mogelijk andere verwezenlijkingen van het EU-ontwikkelingsbeleid zouden tenietdoen;

Dinsdag 3 juli 2018

44. roept de EU op voorrang te verlenen aan steun in de vorm van subsidies en overdracht van technologie aan de armste landen om de energietransitie te realiseren;

45. beveelt aan dat de EU haar strategische samenwerking intensiveert op staatsniveau en op andere niveaus via dialogen over koolstofvrije ontwikkeling en partnerschappen met opkomende economieën en andere landen die een grote invloed hebben op de opwarming van de aarde, maar die tevens van doorslaggevend belang zijn als het gaat om wereldwijde klimaatactie; merkt in die context op dat het klimaat een uitgangspunt kan vormen voor diplomatieke betrekkingen met partners voor wie overige agendapunten erg controversieel zijn, waardoor de mogelijkheid ontstaat de stabiliteit en vrede te versterken; roept de EU op om beleidservaringen en lering met haar partners te delen om de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs te versnellen; roept de EU op om specifieke panels op te richten om te debatteren over beleid inzake klimaat en duurzaamheid en economische en technologische dialogen tot stand te brengen over oplossingen voor de transitie en klimaatbestendigheid, onder meer tijdens ministeriële bijeenkomsten op hoog niveau; dringt er bij de EU op aan om partnerschappen aan te gaan en te ondersteunen op gebieden van gemeenschappelijk belang, waaronder routekaarten voor 2050, duurzame financieringshervorming, schoon vervoer, koolstofmarkten en andere instrumenten voor het bepalen van koolstof buiten Europa, om de mondiale uitstoot te beperken en terzelfder tijd een gelijk speelveld tot stand te brengen voor alle economische sectoren;

46. dringt er bij de EU op aan het voortouw te nemen bij de ontwikkeling van internationale en regionale partnerschappen op het gebied van koolstofmarkten, als bedoeld in artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs, en haar deskundigheid inzake het oprichten, aanpassen en beheren van het EU-emissiehandelssysteem (ETS) in te zetten, evenals haar ervaring inzake het koppelen van de Zwitserse koolstofmarkt aan het ETS; roept de Commissie en de lidstaten op om de ontwikkeling van koolstofbeprijzingsmechanismen in derde landen en regio's te bevorderen en internationale samenwerking aan te moedigen om die mechanismen in ruime mate onderling verenigbaar te maken op middellange termijn en een internationale koolstofmarkt te creëren op lange termijn; wijst in dit verband op de succesvolle samenwerking gedurende de afgelopen jaren tussen de EU en China, die de lancering in december 2017 van het nationale systeem voor de handel in emissierechten in China mogelijk heeft gemaakt; kijkt uit naar de resultaten van de huidige inspanningen, die van wezenlijk belang zullen zijn voor de goede werking van het systeem; dringt er bij de EU op aan de ambitie van China op het gebied van de koolstofhandel te blijven steunen en de toekomstige samenwerking te versterken ter verwezenlijking van een gelijk speelveld in de hele wereld;

47. dringt er bij de EU op aan om actief op internationaal niveau een proactief beleid te stimuleren ter bestrijding van broeikasgasemissies, met name door het invoeren van emissiegrenswaarden en onmiddellijke maatregelen voor emissiebeperking in de internationale maritieme sector en luchtvaartsector;

48. meent dat meer werk nodig is voor de ontwikkeling van koolstofcorrecties aan de grenzen als hefboom voor verdere inspanningen van alle landen om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te halen;

49. beveelt de EU aan om samen met de VN te ijveren voor een grotere samenwerking op wereldniveau bij de aanpak van het probleem van de zandstormen, waardoor met name in het Midden-Oosten de bestaande spanningen worden aangewakkerd en nieuwe spanningen ontstaan; wijst erop dat deze stormen niet alleen ernstige schade berokkenen aan de gezondheid maar er ook toe leiden dat de toch al schaarse watervoorraden in het Midden-Oosten opdrogen; dringt er bij de EU in dit verband op aan om met de Verenigde Naties samen te werken bij de verbetering van de controle- en waarschuwingssystemen;

50. dringt er bij de EDEO, de Commissie en de lidstaten op aan om zich tijdens hun strategische dialogen over energie met landen in de bredere nabuurschapsomgeving van de EU die fossiele brandstoffen exporteren, te concentreren op samenwerking op het gebied van koolstofvrije energie en ontwikkelingsmodellen voor een CO₂-neutrale economie, om zowel de vrede als de menselijke veiligheid en het welzijn in Europa en wereldwijd te bevorderen;

51. roept de EDEO, de Commissie en de lidstaten op om hun internationale beleidsdialogen en samenwerking met partnerlanden volledig in overeenstemming te brengen met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en met de ambitie van de EU om wereldleider op het gebied van hernieuwbare energie te worden;

De strategische partners van de EU

52. acht het van belang dat de EU zich blijft inzetten om de VS opnieuw te laten deelnemen aan de multilaterale samenwerking inzake klimaatactie en er bij de VS op aan te dringen de Overeenkomst van Parijs te eerbiedigen zonder het ambitieniveau daarvan in gevaar te brengen; is van mening dat parlementaire dialoog en samenwerking met lokale overheden daarvoor essentieel zijn;

53. wijst erop dat in de brexitonderhandelingen en de toekomstige betrekkingen met het VK uitdrukking moet worden gegeven aan de noodzaak van verdere samenwerking op het gebied van klimaatdiplomatie;

Dinsdag 3 juli 2018

54. stelt vast dat regio's en steden een steeds belangrijkere rol spelen inzake duurzame ontwikkeling, aangezien zij rechtstreeks beïnvloed worden door de klimaatverandering, hun groei rechtstreekse gevolgen heeft voor het klimaat en zij actiever worden op het gebied van de matiging van en aanpassing aan de klimaatverandering, soms ondanks het tegengestelde beleid van hun nationale overheden; herhaalt het grote belang van steden en regio's voor het invoeren van innovaties en maatregelen inzake milieubescherming, het gebruik van groene technologieën, investeringen in vaardigheden, opleiding en het verhogen van het concurrentievermogen via de ontwikkeling van zuivere technologieën op lokaal niveau; dringt er daarom bij de EU op aan om haar betrekkingen met lokale en regionale overheden en inheemse volkeren in derde landen en gebieden overzee (LGO) verder te intensiveren, thematische en sectorale samenwerking tussen steden en regio's zowel binnen als buiten de EU te verbeteren, initiatieven voor aanpassing en klimaatbestendigheid te ontwikkelen, en modellen van duurzame ontwikkeling en emissiebeperkingsplannen te ontwikkelen in sleutelsectoren zoals energie, industrie, technologie, landbouw en vervoer, in zowel stedelijke als plattelandsgebieden, bijvoorbeeld via programma's voor stedenbanden, het programma voor internationale samenwerking van steden, steun van platforms zoals het Burgemeestersconvenant en de oprichting van nieuwe fora voor de uitwisseling van beste praktijken; roept de EU en de lidstaten op inspanningen te ondersteunen van regionale en lokale actoren om regionaal en lokaal bepaalde bijdragen in te voeren (analoog met de NDC's), wanneer de klimaatambitie daardoor kan worden verhoogd; wijst op de rol die EU-delegaties in derde landen op dit gebied kunnen spelen;

55. stelt voorts vast dat de toenemende verstedelijking in vele delen van de wereld de bestaande uitdagingen inzake de klimaatverandering versterkt wegens de hogere vraag naar hulpbronnen zoals energie, land en water, en milieuproblemen zoals luchtverontreiniging en toename van de hoeveelheid afval in vele verstedelijkte gebieden binnen en buiten de EU nog verergerd; merkt op dat verdere gevolgen van de klimaatverandering zoals extreme weersverschijnselen, droogte en bodemdegradatie dikwijls vooral in plattelandsgebieden worden gevoeld; is van mening dat lokale en regionale overheden speciale aandacht en steun moeten krijgen om die uitdagingen aan te pakken, meer weerbaarheid op te bouwen en bij te dragen aan mitigatie-inspanningen door nieuwe vormen van energievoorziening en vervoersconcepten uit te werken;

56. benadrukt het belang van grensoverschrijdende samenwerking tussen de lidstaten en partnerlanden, met name bij grensoverschrijdende milieueffectbeoordelingen, in overeenstemming met de internationale normen en verdragen ter zake, in het bijzonder het Watervedrag van de VN-ECE, het Verdrag van Aarhus en het Verdrag van Espoo;

57. dringt er bij de EU en haar lidstaten op aan om hun banden met en steun aan het maatschappelijk middenveld als actoren voor klimaatactie wereldwijd te versterken, en allianties aan te gaan en synergieën op te bouwen met de wetenschappelijke gemeenschap, niet-gouvernementele organisaties, lokale gemeenschappen, inheemse gemeenschappen en niet-traditionele actoren om de doelstellingen, ideeën en methoden van de verschillende actoren beter op een lijn te brengen en zo tot een gecoördineerde aanpak voor klimaatactie te komen; moedigt de EU en haar lidstaten aan om de dialoog met de particuliere sector aan te gaan, de samenwerking te versterken om de mogelijkheden te benutten die de transitie naar een CO₂-neutrale economie biedt, exportstrategieën voor klimaattechnologieën voor landen wereldwijd te ontwikkelen en de overdracht van technologie naar en de capaciteitsopbouw in derde landen die het gebruik van hernieuwbare energiebronnen aanmoedigen, te bevorderen;

58. benadrukt het belang van wetenschappelijk onderzoek voor de politieke besluitvorming inzake het klimaat; merkt op dat grensoverschrijdende wetenschappelijke uitwisseling een fundamenteel onderdeel is van internationale samenwerking; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan wetenschappelijke organisaties te blijven steunen die werken op het gebied van klimaatrisicobeoordeling, die de gevolgen van de klimaatverandering proberen in te schatten en mogelijke adaptatiemaatregelen voorstellen aan de politieke autoriteiten; dringt er bij de EU op aan haar eigen onderzoekscapaciteit te gebruiken om bij te dragen aan de wereldwijde klimaatactie;

o

o o

59. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Commissie, de Europese Dienst voor extern optreden en, ter informatie, aan de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties en de secretaris-generaal van de Verenigde Naties.